KUUROJEN LEHTI

Tidskrift för Döva

Sadonkorjuu — Skörd

HEINÄ-ELOKUU
JULI-AUGUSTI

N:o 7-8 - 1958

KÄYTTÄKÄÄ ONNITTELUADRESSEJA

Kukkaset kuihtuvat! Adressi säilyy jatkuvasti rakkaana muistona ystävällänne. Kun haluatte onnitella ystäväänne hänen merkkipäivänään — kun hän täyttää vuosia, solmii avioliiton, pääsee ripille j.n.e. on paras ja kätevin tapa lähettää hänelle onnittelunne kauniilla adressilla.

Näitä adresseja saa ostaa asiamiehiltämme kuurojenyhdistyksissä. Maksu on 300 markkaa kuorineen.

Pohjaväri on aurinkoisen hiekan väri, reunat ja koristeet sekä teksti, joka tässä kuvassa näyttää mustalta, on kultaa. Suuruus 21 × 27,5 sm, 4 siv.

Adressin myynnistä kertyvät tulot kartuttavat Liittomme Omakotirahastoa.

Adresseja saa tilata Liittomme toimistosta. Asiamiehille 20 % palkkio.

Suomen Kuurojen Liitto r.y.

Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI — Postisiirtotili n:o 6825

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y:n ÄÄNENKANNATTAJA

HEINÄ-ELOKUU | 63. VUOSIKERTA | N:o 7-8 . 1958

Syyskuun numeroon tarkoitetut ilmoitukset, kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä toimitukselle ennen elokuun 9 päivää

KUUROJEN KANSANOPISTO

Kuulevilla kansalaisillamme on kansakoulun päätyttyä mahdollisuus siirtyä jatkamaan opintojaan mitä moninaisimmille aloille aina yliopistoja ja korkeakouluja myöten. Kuurojen jatko-opintojen mahdollisuus rajoittuu heitä varten järjestettyihin ammattikouluihin. Niihinkään ei kuitenkaan voida läheskään kaikkia pyrkijöitä sijoittaa.

Tämän johdosta on Tampereen Kuurojen Ystävät yhdistyksen piirissä syntynyt ajatus, että kuuroille tulisi järjestää mahdollisuus ainakin kansanopistoa vastaavien jatko-opintojen harjoittamiseen.

Mainittu yhdistys lähti tarmokkaasti ajamaan kuurojen kansanopisto-ajatuksen toteuttamista. Se järjesti muutamia yleisiä keskustelutilaisuuksia, joissa valittiin mm. toimikunta asian edelleen kehittämiseksi. Sen toimesta käytiin kouluhallituksessa neuvotteluja asian toteuttamiseksi ja päädyttiin sellaiseen tulokseen, että aluksi perustetaan yksi kuurojen kansanopistoluokka jonkun kuulevain kansanopiston yhteyteen. Toimikunta on jo koonnut jonkin verran varojakin suunnitelman toteuttamiseksi.

Suunnitelmien mukaan kuurojen kansanopistoluokan tulisi aloittaa toimintansa ensi syksynä. Tarkoitus on saada tälle luokalle oma opettaja; vain harjoitus- ja eräissä ammattiaineissa olisi erikoisopettajat. On suunniteltu myös erikoista vapaa-aikojen käytön ohjaajaa ja huoltajaa.

On tehty myös jo tuntijakoehdotus kuurojen kansanopistoluokkaa varten. Opetusaineista mainittakoon äidinkieli ja kirjallisuus, ammattilaskento, mittausoppi, yhdistyskirjanpito, kansantalous, kasvatusoppi, terveysoppi, käsityöt ja ruokatalous- sekä kodinhoito tytöillä ynnä pojilla vastaavasti moottorin tunteminen sekä maa- ja metsätalous. Opetus on siis suunniteltu lähinnä käytännöllistä elämää palvelevaksi.

Valitettavasti ruuasta ja majoituksesta on perittävä toistaiseksi korvaus, noin 43 000 markkaa. Kun sitäpaitsi oppilaalla tulisi olla vähän rahaa omaankin käyttöön, niin talvikauden kustannukset lienee arvioitavissa 50 000 markan vaiheilla. Vähävaraisille voidaan kuitenkin saada huomattavia helpotuksia. Toimikunta olettaa myös, että kunnat, jotka ovat vapautuneet kuurojen muista koulutuskustannuksista, tahtovat olla tukemassa paikkakuntansa kuurojen valistusriennoissa.

Kuurojen kansanopistoluokalle voivat hakea 16 vuotta täyttäneet tytöt ja pojat. Toimikunnalle olisikin erittäin tärkeätä tietää, onko tälle kansanopistoluokalle pyrkimässä tarpeellinen määrä, noin 10—15 kuuroa nuorukaista ja neitosta. Näin ollen kaikkia niitä, jotka haluaisivat tulla kuurojen kansanopistoon, pyydetään ilmoittamaan mahd. pian toimikunnan puheenjohtajalle, osoite: Pastori Onni Honkkila. Kisakentänkatu 18. Tampere.

SAVIASTIA

»Mutta tämä aarre on meillä saviastioissa, että tuo suunnattoman suuri voima olisi Jumalan eikä näyttäisi tulevan meistä».

2 Korintt. 4 : 7

Tunnetko sydämessäsi, että uskosi on saviastiassa. Saviastia on halpa, hauras ja heikko. Se tahtoo kertoa minkälaisena Jumalan lapsen pitäisi nähdä itsensä Jumalan edessä, vai kuljetko pullein purjein oman vanhurskautesi säihkyvillä hyvyyksillä silatuilla kulta-astioilla. Kaikki on selvää, antaa mennä vain. Tämä on ylpeyttä, uskosi ei ole kasvanut Jumalan sanasta, se on omatekoista. Olet kulkenut omia teitäsi, vähän olet antanut ajastasi Jumalan sanan tutkittavaksi. Koita ryhtyä Jumalan sanan kuljetettavaksi. Silloin tulet kokemaan, että sinua johdatetaan omilta kukkuloiltasi alas laakson kautta ja Jumalan sanan laitumille, Jumalan kasvatettavaksi jossa Hän ruokkii sinua lain nuhteilla ja Jeesuksen evankeliumilla.

Oman luulouskosi ylpeys, omahyväisyys, kateus, oman kunnian halusi, kaikki koreutesi ja voimasi pintasilaus rapisee pois ja huomaat olevasi pelkkä saviastia. Ihminen ei voi olla uskossa oman voimansa ja yritystensä varassa. Alati hän joutuu pakenemaan Jeesuksen ristin luokse, jossa on täysi sovitus heikolle kilvoittelijalle. Tämä on Jumalan armoa! Uskon kilvoituksessa Hän ei omiansa hylkää, vaan vahvistaa ja pyhittää! Jeesuksen sovituksen kautta saamme armon uudelleen täysin anteeksiantamuksen kautta uskossa omistaa Jumalan lupaukset, Hänen armoonsa turvautua, kuin lapsi rakkaaseen Isäänsä.

Ystäväni, älä väsy, vaikka näet itsesi vikoinesi ja sydämessäsi itket omaa mahdottomuuttasi, tämä on Pyhän Hengen työtä sinussa, Sana on alkanut tekemään työtä ja paljastaa sinun heikkoutesi, tällä paikalla joudut kerjäläisen paikalle pyytämään Jumalan armoa ja anteeksiantamusta. Ja näitä molempia sinulle Jumala runsaasti tuhlaa, kas särjettyä ja murheellista sydäntä Hän kuulee ja tahtoo lohduttaa. Eihän ylpeä ja katumaton mitään armoa ja anteeksiantamusta tarvitse, eikä pyydäkään näitä.

Kun Jumala on saanut nöyryyttää sinut saviastiauskon varaan, Hän on nostava sinut siunatulle paikalle siunaukseksi lähimmäisellesi, olet käynyt Jumalan koulua, jossa olet oppinut kärsivälliseksi ja tyytymään oleviin oloihin, odottamaan uskossa Jumalan siunauksen aikoja ja asioihin tarttumista joka on sinun kipeä paikkasi sydämessäsi.

Tulet huomaamaan, että Jumalan lapseksi ei synnytä päivässä, sydän ei yhdestä saarnasta muutu. Ihmissydän on kova ja helposti paatuva. Pian heitämme Jumalan sanan selkämme taakse, varsinkin kun asiat ja elämämme luistaa hyvin. Paljon on Jumalalla työtä meistä, kiitos Herralle, että Hän on pitkämielinen ja laupias meitä kohtaan. Hänellä on hyvä ja rakastava ajatus meitä kohtaan, Hän tahtoo pelastaa meidät Jeesuksen kautta tästä turmiollisesta maailman eksytyksestä Jumalan mielen mukaiseen vaellukseen ja elämällemme todistamaan lähimmäisellemme, että olemme suostuneet Jumalan sanan johdatukseen. Jumalan koulussa nöyryytetyn ei tarvitse ihmisiä hävetä, eikä peljätä. Eikä myöskään ihmisiltä liikoja vaatimaan, eikä uskoa heidän höpinöitään ja turhia viisauksiaan, lupauksineen. Luota Herraan Jeesukseen Hän kasvattaa sinua hyvin ja pelastaa sinut iankaikkiseen elämään. Lopuksi otamme virsikirjan n:o 104: 3 värssy, veisaamme sen sydämessämme ja kiitämme siitä. Amen.

Reino Grev.

Taiteilija LAURI VAINOLA
70-vuotias

Elokuun 13 p:nä täyttää taiteilija Lauri Vainola 70 vuotta Hausjärvellä. Hän on kuurojen piirissä tunnettu vanhemman polven mies, ollen sekä liittomme että Urheiluliittomme entisiä toimen miehiä. Lauri Vainola on syntynyt maanviljelijän poikana Hausjärvellä, jossa myös koko ikänsä on asunut. Siitä huolimatta on hän lahjakkaana ja tarmokkaana miehenä tullut tunnetuksi kuurojen yhteispyrintöjen edistäjänä kaikkialla Suomessa sekä pohjoismaissakin. Myöskin kuulevien rientoihin hän

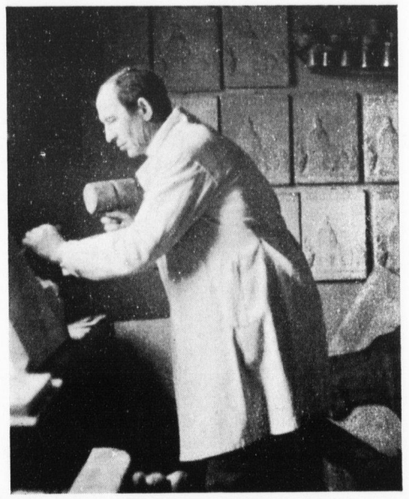

Lauri Vainola työssään

on paikkakunnallaan tehokkaasti vaikuttanut, nauttien yleistä arvonantoa. Lauri Vainola on käynyt Turun kuurojenkoulun ja sen jälkeen sanotun koulun jatkokurssin. Tietojaan hän koulun käyntinsä jälkeen täydensi Hausjärven Nuorisoseurassa. Hän opiskeli Suomen taideyhdistyksen piirustuskoulussa ja taideteollisuuskeskuskoulussa Ateneumissa, kehittäen taiteellisia lahjojaan ja päästen stipendiaattina opintomatkalle Pietarin taidemuseoiden aarteisiin tutustumaan. Monilla muilla ulkomaanmatkoillaan on hän tutustunut eri maiden taidegallerioihin.

Taiteilija Vainola on tehnyt öljyvärimaalauksia useille tunnetuille henkilöille ja puuveistoksia paitsi kotimaahan, myös tilauksesta Englantiin, Amerikkaan, Saksaan, Norjaan ja Ruotsiin. Hän on restauroinut myös Hausjärven kirkon alttaritaulun sekä muutamia museotauluja.

Kuurojen rientoihin tait. Vainola on vaikuttanut monin eri muodoin. Kuurojen Liiton lisätyn keskushallituksen jäseneksi hän tuli 1916 ja keskushallituksen jäseneksi 1935, johon valittiin aina uudelleen vuoteen 1952 asti, toimien varapuheenjohtajana v:ta 1941—1952. Sen ohessa hän on ollut monien eri valiokuntien jäsenenä ja osallistunut pohjoismaisiin kuurojen kongresseihin, toimien m.m. Tukholman ja Oslon kongresseissa maamme varapresidenttinä. Kotimaassa hän on ollut tunnettu esitelmöitsijä kuurojen kokouksissa. Tait. Vainola on perustanut

KUUROJEN ÄIDINKIELESTÄ

Eräs hyvä ystäväni kirjoitti muutamia aikoja sitten ja kyseli mitä tarkoitan, kun väitän, että viittomakieli on kuurojen äidinkieli. Hän oli suorastaan loukkaantunut siitä ajatuksesta, ettei suomi muka olisi äidinkielensä. Ja nyt taas huomaan toisen suuresti kunnioittamani ystävän pahastuneen samasta asiasta. Olen varmaan velvollinen käsittelemään tätä aihetta, vaikka se onkin arkaluontoinen. Silloinkin, kun tahtoisi olla kuurojen ystävä, heitä voi tahtomattaan loukata.

Ensimmäiseksi olisi selvitettävä mitä ymmärrämme äidinkielellä. Omasta puolestani ymmärrän äidinkielellä sitä kieltä, minkä lapsi oppii kotonaan, kuin itsestään, opettamatta. Äidinkieli on se kieli, jolla me luontevimmin ja vapaimmin ilmaisemme itseämme, ajatuksiamme ja tunteitamme.

Sitten kysymme: minkä kielen syntymästään asti kuuro lapsi ensimmäiseksi oppii? Sen me tiedämme: viittomakielen, alkeellisen tosin. Se on hänen ainoa mahdollisuutensa saada yhteyttä ulkomaailmaan päin elleivät isä ja äiti tietoisesti ryhdy opettamaan hänelle suullisen puheen ymmärtämistä.

Varhaisina lapsuusvuosina kuuroutunut henkilö on ennen kuulon menetystä puhunut suomen kieltä ja se oli hänen äidinkielensä. Mutta kuurouden vuoksi puhe unohtui ja kielikin unohtui niin täydellisesti, että lapsi unohti koskaan puhuneensa. Hän ei tiennyt, että kaikella tekemisellä ja kaikilla esineillä ja asioilla, hänellä itselläänkin on nimi. Mitä varhaisemmin lapsi tulee kuuroksi, sitä täydellisemmin hän unohtaa puheen, mutta myöskin päinvastoin: mitä vanhempana kuuroutuminen tapahtuu, sitä kauemmin lapsi säilyttää puheen.

Nämä kaksi edellä mainittua oppilasryhmää muodostavat kuurojenkoulujen pääosan. Molemmille ryhmille on yhteistä, että lapset kouluun tullessaan eivät osanneet puhua. Heitä kutsutaan opettajapiireissä »varsinaisiksi» kuuroiksi. Nämä lapset oppivat puheen koulussa vähä vähältä, sanojen muodostamisen erilaisista suun asennoista, sanojen merkityksen ja taivutuksen sekä huuliltalukemisen vaikean taidon.

Tällainen koulunsa käynyt kuuro pystyi keskustelemaan opettajansa ja oman kotiväkensä ja joidenkin tuttavien kanssa. Sinisilmäisen luottavasti hän uskoi helposti tulevansa toimeen oudossa maailmassa. Mutta sitten alkoivat vaikeudet. Oudot ihmiset puhuivat kovin pienin suun liikkein ja paljon nopeammin kuin opettaja. Nuori ihminen oli ujo kysymään uudestaan. Moni asia jäi epäselväksi. Ja oli harmillista, etteivät vieraat ihmiset ymmärtäneet, mitä tämä nuori sanoi. Kuuron ääntäminen oli kai erilaista. Keskusteleminen oli työlästä.

Ja jos kirjoitti asiansa paperille, saattoi käydä niin, että lukijan kasvoille tuli kysyvä tai kummastunut ilme. Kuuro nuori kävi araksi kirjoittamaan, koska ymmärsi, että hän kirjoittikin eri lailla kuin muut. Hän oli niin arka, että pyysi hyvää kuulevaa ystävää kirjoittamaan puolestaan jopa kuurojen papille. Kun tuon huomasin, säpsähdin: onkohan aivan yleistä, että kuurot arkailevat kirjoittaa kirjeitä kuuleville? Ei toki kaikille, mutta monille kirjeen kirjoittaminen on niin vaikeaa, että he mieluimmin pyytävät jotakin toista ihmistä puolestaan soittamaan kalliita ulkolinjapuheluita tai matkustavat jopa 500 km matkan kertoakseen pienehköstä huolesta, jonka helposti olisi voinut kirjeessäkin kertoa. Käsitykseni on yhä vahvistunut, että monet varsinaiset kuurot arkailevat kirjeiden kirjoittamista, koska tuntevat, etteivät osaa kieltä kyllin hyvin.

Vaikka teenkin sen kuulevien puolesta häpeillen, minun on suoraan sanottava, että olen tavannut korkeasti oppineitakin kuulevia henkilöitä, jotka saattavat väittää, että kuurot yleensä ovat vähälahjaisia. Kun olen tiukannut perustelua tällaiselle väitteelle, on vastaus saattanut kuulua: »Näkeehän sen jo heidän kirjoituksestaankin.» Alkuaikoina aina kiivastuin tällaista typeryyttä. Mutta viime vuosina olen katsonut oikeammaksi selittää mistä kuurojen kielivaikeudet johtuvat, siitä, että lapsilla kouluun tullessaan ei ollut mitään kieltä, että he tulivat kouluun liian vanhoina ja että kouluaika oli liian lyhyt. Vierasta kieltä ei tällaisin edellytyksin voida täydellisesti oppia niinkuin ei arvostelija itsekään koulussa oppinut vierasta kieltä täydellisesti siitä huolimatta, että hänellä jo kouluun mennessään oli täysin hallussaan oma kieli. On eri asia opetella kieltä ilman että on edes tietoinen kielen olemassaolosta. Kysymys ei siis suinkaan ole siitä, että varsinaiset kuurot olisivat typerämpiä kuin muut ihmiset, vaan yksinomaan siitä, että heidän opetuksensa on puutteellisesti järjestetty. — Jos pahansuopa arvostelija vaivautuisi opettelemaan viittomakielen ja sitten kävisi mittelemään hengen kykyjä kuuron kanssa, ei olisi sanottua kumpiko siinä häviäisi. Sillä se kieli, jolla varsinainen kuu-

---

Riihimäen kuurojen yhdistyksen, puheenjohtajana 23 vuotta, ja Hämeenlinnan Kuurojen Urheiluseuran, jonka puheenjohtajana toimi viisi vuotta. KUL:n perustajajäseniin Vainola kuuluu ja on hoitanut sanotun liiton rahoitusta toimimalla keräyspäällikkönä kun on ollut kyseessä ulkomaiset kilpailumatkat. Hän on myös edustanut KUL:a NDI:n kongressissa.

Taiteilija Vainola on kuulunut pohjoismaisten kuurojenliittojen väliseen yhteistyövaliokuntaan ja viittomakielivaliokuntaan. Omalla kustannuksellaan on hän tehnyt matkan Tanskaan ja Ruotsiin kuurojen asioissa.

Hikiän metsästysseura perustettiin tait. Vainolan aloitteesta. Siihen liittyi jäseneksi tunnettuja herroja ja sekä koti että ulkomaalaisia ministereitä. Vainola toimi ja toimii edelleenkin seuran isäntänä ja on tehnyt kuuroja ja heidän pyrkimyksiään tunnetuksi arvovaltaisille henkilöille.

Kirjapaino Surduksen perustajajäseniin Vainola kuuluu, ollen sen johtokunnan jäsenenä v:sta 1929-edelleen, yhtiön varapuheenjohtajana hän oli 1938—43.

Hän on saanut Suomen Leijonan Ritarikunnan ritarimerkin, Keskuskauppakamarin 25-vuotisansiomerkin, Suomen Urheilun hopeisen ansiomitalin kullatuin ristein ja Suomen Kuurojen Liiton hopeisen ansiomitalin.

Lukuisiin onnitteluihin, joita tait. Vainola merkkipäivänään saa, yhtyy myös Suomen Kuurojen Liitto, toivottaen jatkuvia voimia ja menestyksellisiä vuosia yhä eteenpäin.

ro (kuurojenkoulussa puhumaan oppinut henkilö) ilmaisee itseänsä, ajatuksiansa, tunteitansa ja tahtoansa luontevasti ja estottomasti, on viittomakieli.

Tosin viittomakielen käyttömahdollisuudet rajoittuvat melko suppeaan kuurojen piiriin. Siinä kuurot voivat olla täysin »kotonaan». Tästä varmaan johtuukin, että yhdistys merkitsee kuuroille enemmän kuin millekään muulle kansalaisryhmälle. Ulkolaisia yhteyksiä kuulevien maailmaan hoidetaan puhumalla ja kirjoittamalla. Jotta tämä yhteys kuulevien maailmaan paranisi nykyisestään, on välttämätöntä, että kuurojenopetukseen saadaan uutta voimaa. Kuurojenopettajat ovat asiasta puhuneet vuosikausia, mutta heidän puheilleen ei valtiovalta ole korvaansa kallistanut. Sensijaan toivoisi, että kuurot itse entistä pontevammin vaatisivat itselleen tehostettua opetusta ennen kouluikää, koulussa ja koulun päätyttyä. Myöskin ne, jotka näkevät viittomakielen ainutlaatuisen merkityksen kuurojen keskeisessä yhteiselämässä, ymmärtävät, että on toimittava siten, että kuulevien kieli voisi mahdollisimman suuressa määrin tulla kuurojen eläväksi omaisuudeksi.

Tämä edellä sanottu koskee-kuurojen pääosaa. Mutta on myöskin huomattava, että varsinaisten kuurojen (kuurojenkoulussa puhumaan oppineiden) joukossa on yksilöitä, jtoka lahjakkuutensa ja sitkeän itseopiskelun ansiosta ovat voineet saavuttaa itselleen varsin hyvän suomen kielen taidon. Monet rakastavat kirjallisuutta ja kirjoittavat virheetöntä kieltä. He ansaitsevat aivan erityisen kunnioituksen. Jos he olisivat kuulevia, he olisivat varmaan maistereita ja insinöörejä, ehkäpä tohtoreita. Nämä itseopiskelua harrastaneet varsinaiset kuurot ovat yleensä saaneet omissa järjestöissään hyvin ansaitsemiaan luottamustehtäviä.

Kuurojen maailmaan lukeutuu myös sellaisia henkilöitä, jotka ovat tulleet kuuroiksi niin myöhäisessä lapsuudessa, että vielä kuurojenkouluun tullessaan muistivat puheen tai ainakin jotakin siitä, ja sellaisia henkilöitä, jotka ovat kuuroutuneet vasta kansakouluikäisinä tai sitäkin myöhemmin.

KERENIN KUUROJEN-KOULUN »ISÄ» SAAPUU SUOMEEN

Pastori Olle Hagner rouvineen saapuu Kuurojen Lähetys — De Dövas Mission r.y:n kutsumana

Ei ole epäilystäkään siitä, mikä näitten henkilöiden äidinkieli on. Eiväthän he koskaan ole »kuuromykkiä» olleetkaan. Heistä monet ovat epäitsekkäästi palvelleet kuurojen suurta enemmistöä, sitä, jolla on kielellisiä vaikeuksia, joita taas heillä itsellään ei lainkaan ole.

Samaa on sanottava kuurojen parissa toimivista huonokuuloisista. Jotkut huonokuuloiset ovat joutuneet kuurojenkouluun vain siitä syystä, ettei heitä varten ole ollut omia kouluja. Nämäkin henkilöt ovat ennen kouluun tuloa osanneet kielen tai -kieltä ja käyttävät sitä suurella helppoudella varsinaisiin kuuroihin nähden.

Kun siis puhumme kuurojen kieliongelmasta, silloin on kysymys vain varsinaisista kuuroista. Jos sanomme, että viittomakieli on heidän äidinkielensä, silloin vain toteamme sen, että tämä kieli täyttää kuuron kohdalla ne ehdot, jotka äidinkielelle alkumääritelmässä asetettiin. Tähän ei liity pienintäkään väheksyntää. Jos kenen, niin kuurojen itsensä luulisi uskaltavan julkisestikin puolustaa omaa kaunista kieltään. Viittomakieli on todellinen kieli, elävä kieli, jota määrätty pieni vähemmistö meidänkin maassamme aina keskenään käyttää. Ruotsin kielinen vähemmistömme rakastaa omaa kieltään ja vaalii sitä. Kuuroilla täytyy olla sama oikeus rakastaa omaa kieltänsä. Menneet ovat ne ajat, jolloin kuuroja opetettiin häpeämään viittomakieltään. Se, joka vielä yrittää sanoa: älä viito, apinat viittovat, hänen aikansa olisi jo muuttaa museon kummitukseksi.

Viittomakieli ei ole välttämätön ainoastaan varsinaisille kuuroille, vaan se tuo suurta helpotusta myös niiden kuuroutuneiden ja huonokuuloisten »kuurojen» yhteiselämään, joilla on täydellisesti hallussaan kuulevien kieli. Kysymys viittomakielestä ei voi olla riidan aiheena kuurojen omassa keskuudessa. Sen varassa heidän keskinäinen yhteytensä seisoo tai kaatuu.

Lauri Paunu

vierailumatkalle maahamme syyskuussa. Hagner on Eritrean lähetysalueen johtaja. Hän tuntee Eritrean ja sen kansan kuin viisi sormeaan. Hän se pyysi apua tuon maan kuuroille, jotka elivät tietämättömyyden pimeydessä ja pelossa. Suomen ja Ruotsin kuurot vastasivat tähän avunpyyntöön ja lähettivät yhteisesti opettaja Elsie Roosin Kerenin kuurojenkoulua perustamaan. Olemme kiinnostuneita tapaamaan pastori ja rouva Hagnerin, silminnäkijöitä, jotka kertovat meille näistä kaukaisista mutta samalla läheisistä Afrikan kuuroista.

Pastori ja rouva Hagnerin suunniteltu matkaohjelma on seuraava:

13/9	lauantai	Helsinki klo	19
14/9	sunnuntai	Pori »	11
		Tampere »	19
15/9	maanantai	Jyväskylä »	19
16/9	tiistai	Vaasa »	19
17/9	keskiviikko	Pietarsaari »	19
18/9	torstai	Oulu »	19
19/9	perjantai	Kuopio »	19
20/9	lauantai	Mikkeli »	19
21/9	sunnuntai	Lappeenranta	12
		Kotka »	19
22/9	maanantai	Lahti »	19
23/9	tiistai	Porvoo »	19
24/9	keskiviikko	Turku »	19

Mikäli ehdotettu aika ei sovellu jollakin paikkakunnalla, siitä pyydetään ilmoittamaan mahdollisimman pian osoitteella pastori Lauri Paunu, Ratakatu 5 A 1, Helsinki. Kun toivottavasti tämän lehden syyskuun numero ehtii lukijoille ennen suunniteltua vierailukierrosta, ilmoitamme siinä kokouspaikoista ja muista järjestelyistä.

Helsingissä kesäkuun 3 päivänä 1958.

Kuurojen Lähetys — De Dövas Mission r.y.

— Tule ulos senkin pelkuri

Lappeenrannan Kuurojen Yhdistyksen 50-vuotisjuhla

Oman toimitalon vastaanottajaiset 24. 4. 53

Lappeenrannan Kuurojen yhdistyksen 50-v. juhlaa vietettiin toukok. 24—25 pnä Armilan koululla. Tilaisuuteen oli saapunut joukko kutsuvieraita, edustajia eri puolilta Suomea toimivista kuurojen yhdistyksistä sekä omia jäseniä. Juhlassa toimi kuuluttajana hra Armas Lyytikäinen ja tulkkeina Pelastusarmeijan majuri Meeri Kruhse ja sisar Kaarin Pöllänen.

Juhla alkoi kuurojen viittomakuoron esittäessä laulun »Jo Karjalan kunnailla», jonka jälkeen puheenjohtaja hra Kusti Leppänen lausui vieraat tervetulleiksi mainiten puheessaan mm kuurojen ja kuulevien yhteistyön tärkeydestä. Hän kiitti lämpimästi myös niitä kuurojen kuulevia ystäviä, jotka ovat olleet myötävaikuttamassa yhdistyksen pyrkimyksissä.

Rovasti Kaiku Kallio toi Lappeenrannan seurakunnan tervehdyksen ja puhui kirkon halusta auttaa kuuroja. Rouva Katri Pitkänen esitti kirjoittamansa kauniin juhlarunon, jonka jälkeen kaupunginjohtaja Martti Viitanen piti puheen, sekä luovutti kaupungin onnittelut yhdistykselle. Seurasi Rajan Nuorten erittäin kauniisti esittämä kansantanhu, jonka yleisö palkitsi runsain suosionosoituksin.

Juhlapuheen piti Suomen Kuurojen Liiton puheenjohtaja hra Urho Kierimo Hän kertoi myös Kuurojen Liiton pyrkimyksestä auttaa kuuroja eri aloille ammattimiehiksi sekä kuurojen ammattikoulutuksesta. Kuurojen Liiton myötävaikutuksella on kuuroille perustettu erilaisia ammattikouluja ja uusia on suunnitteilla. Kirkkoherra V.-V. Kaukovaara toi Lauritsalan seurakunnan tervehdyksen juhlivalle yhdistykselle pitäen puheen, jossa mainitsi Jumalan armosta ja rakkaudesta vähempiosaisia lapsiaan kohtaan. Puheenjohtaja luovutti Suomen Kuurojen Liiton myöntämät pronssiset ansiomerkit ansiorikkaasta ja uhrautuvaisesta pitkäaikaisesta työstä yhdistyksen hyväksi Armas Lyytikäiselle ja Antti Jäkälälle. Yhdistyksen kunniajäsenkirjan saivat Armas ja Kaino Lyytikäinen sekä Juho ja Aino Hartikainen. Yhdistyksen elossaolevat perustajajäsenet rva Mandi Tiili ja hra Matti Teitto kukitettiin, samoin myös ansiomitalien saajat ja kunniajäsenet. Rva Katri Pitkäselle ojennettiin kukkavihko kiitokseksi yhdistyksen historiikin kirjoittamisesta. Väliajalla nautittiin kahvia ja virvokkeita. Sen jälkeen herra Armas Lyytikäinen luki yhdistyksen 50 v. historiikin majuri Meeri Kruhsen toimiessa tulkkina viittoen.

Lappeen kunnanvaltuuston puh. joht. Antti Nyrhi esitti Lappeen kunnan onnittelut pitäen puheen, jonka jälkeen eri puolilla Suomea toimivien kuurojen yhdistysten edustajat esittivät onnittelunsa, minkä jälkeen Kuurojen Liiton asiamies hra Rurik Pitkänen puhui. Illan kohokohdaksi muodostui kuurojen esittämä katkelma Alek-

Lappeenrannan Kuurojen Yhdistyksen 45-vuotisjuhlasta. Moni on siirtynyt joukostamme pois sen jälkeen.

YHDISTYSTEN HUOMIOON

Kun on tullut valituksia siitä, että nykyisenä vaikeana työaikana kuuroja on lähetetty varatöihin kauaksi kotipaikkakunnaltaan, niin yhdistysten olisi syytä antaa kaiken tukensa tällaisessa tapauksessa jäsenelleen, joka sellaisessa asiassa apua pyytää. Yhdistys voi kääntyä paikkakuntansa työvoimaviranomaisten puoleen esityksellä, että kuuron tulisi saada työtä omalla kotipaikkakunnallaan, koska kuurot ovat eristettyjä ja yksinäisiä kuulevain joukossa ja koska he eivät voi käyttää edes radiota ajankulukseen.

On sattunut myös tapauksia, että kuuroa ei ole otettu työttömyyskortistoon sillä perusteella, että he saavat invaliidirahaa. Tällainen tulkinta ei voi olla oikea, sillä invaliidiraha ei ole mitään köyhäinhoidollista avustusta. Jos siis tällaisia tapauksia sattuu, niin yhdistyksen on syytä kääntyä jonkun asiantuntijan puoleen, jotta kuurot pääsevät samoihin oikeuksiin kuulevain kanssa.

Kun kouluhallitus on suostunut siihen, että kuurojenkoulujen ylimpien luokkien oppilaille saadaan opettaa varsinaisen koulutyön ulkopuolella viittomakieltä, niin on harkittu parhaaksi keinoksi se, että koulupaikkakunnalla olevat yhdistykset kutsuvat yläluokkien oppilaita tilaisuuksiinsa. Lienee hyvä, että yhdistys antaa tällöin oppilaiden hoivaamisen ja myös viittomien opettamisen jollekin arvovaltaiselle, tehtävään soveltuvalle henkilölle, joka samalla voi valvoa oppilaiden käyttäytymistä ja koulun ehkä antamia ohjeita heidän kotiinlähdössään ja muussa sellaisessa. Tällä tavalla oppilaat perehtyvät paitsi viittomakielen käyttöön myös yhdistyselämään ja sen toimintaan.

Kuurojen yhdistysten talot ovat toisinaan joutuneet verotettaviksi. Yhdistysten on tällaisissa tapauksissa käännyttävä oman paikkakuntansa verolautakunnan puoleen ja anottava verovapautta omistamiensa kiinteimistöjen osalta, koska ne on rakennettu »valistustaloiksi» ja valistustyötä varten. Muusta toiminnastaanhan yhdistykset ovat verovapaita.

LIITTOMME UUTISIA

Keskushallitus on kauan vireillä olleessa liiton sääntöjen uusimisasiassa päässyt yksimielisyyteen tärkeimmistä periaatteista, joiden mukaan nykyinen lisätty keskushallitus poistetaan uudesta sääntöehdotuksesta. Mitään liittovaltuustoa ei sen sen tilalle järjestetä, vaan joka vuosi pidettävä vuosi- tai edustajakokous on ylin määräävä elin. Keskushallitus esitetään 10-jäseniseksi. Säähtöehdotuksen yksityiskohtia laatimaan on valittu hra Jarmo Narmala ja liiton puheenjohtaja.

Pohjoismaisen nuorisoleirin ohjelma ja kustannusarvio on nyt täysin valmiina ja kutsu pohjoismaiselle kuurolle nuorisolle julkaistu kaikissa näissä maissa.

Liitto on suostunut antamaan rahastojensa arvopapereita takaukseksi Oy Surdus Ab:n anomalle pienteollisuuslainalle.

On päätetty lähettää Jugoslaviaan pyydettyjä tietoja Suomen kuuroista, heidän kouluistaan ja yhdistyksistään.

Kuurojen seurakuntakursseille 25—29. 6. 58 on myönnetty pyydetty taloudellinen tuki, samoin maatalouskursseille Mäntsälässä tulkin palkkaamiseksi.

Liitto on päättänyt pyytää oikeutta saada antaa lausuntonsa matkapapin virkoja täytettäessä ja erikoisesti siitä, miten viran hakija voi tulla toimeen seurakuntalaistensa kanssa viittomakielellä.

Tehdyn tiedustelun johdosta ilmoitetaan, että keskushallituksen varajäsenillä on oikeus olla seuraamassa keskushallituksen kokouksia ja että he ovat tätä tarkoitusta varten oikeutetut saamaan myös matkarahan, mutta ei päivärahaa. Jos varajäsen joutuu »pöydän viereen» eli täyttämään jonkun mahdollisesti poissa olevan paikan, niin saa hän myös päivärahan.

---

sis Kiven näytelmästä Seitsemän veljestä. Näytelmän ohjauksesta vastasi rva Álli Leppänen. Tilaisuus päättyi rva Katri Pitkäsen johtamaan Maamme-lauluun.

Sunnuntaiaamuna laskivat yhdistyksen edustajat hrat Lyytikäinen ja Leppänen kukkia edesmenneen pitkäaikaisen puheenjohtajan rva Lyyli Laitiaisen haudalle. Kuurot osallistuivat joukolla Lappeen kirkossa pidettyyn jumalanpalvelukseen, jonka jälkeen lasketiin yhdistyksen seppele sodissa kaatuneille ja vieraat tutustuivat kaupungin nähtävyyksiin, mm. vesitorniin ja uuteen suihkukaivoon. Chymos Oy:n johto oli hyväntahtoisesti järjestänyt yhdistyksen vieraille tutustumiskäynnin tehtaaseensa maistiaisineen lauantaina. Valitettavasti eivät kaikki vieraat olleet silloin vielä saapuneet L:rantaan.

Sunnuntaina klo 16 alkoi Armilan koululla päättäjäisjuhla. Puh. joht. K. Leppänen toivotti vieraat tervetulleiksi kertoen puheessaan yhdistyksen toiminnasta sekä sisäisistä asioista. Alasen balettikoulun oppilaat esittivät rva Margit Happosen säestyksellä muutamia erittäin kauniita tansseja jonka jälkeen majuri Meeri Kruhse piti erittäin lämminhenkisen ja mieliinpainuvan puheen, jossa hän korosti jäsenten yhteistoiminnan, hyväntahtoisuuden ja Jumalan avun tärkeyttä yhdistyksen toiminnan eteenpäin viejänä. Vielä puhuivat sisar Kaarin Pöllänen ja hra N. Stefanov.

Pyysin vain annoksen sianpäätä

Kotimaasta

KOUVOLAN seudun kuurot olivat yhdistyksensä Karjalan Kuurot ry:n nimissä järjestäneet 22—23. pnä helmikuuta esitelmäpäivät jäsenilleen Kankaan jatkokoulun luokkahuoneessa.

Lauantaina alkoi tilaisuus klo 19, jonka aikana kuultiin ja »nähtiin» esitelmä Fredrika Runebergistä.

Sunnuntain päivät jatkuivat klo 11, johon tilaisuuteen samoin oli esitelmöitsijäksi kutsuttu rva Pitkänen.

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

OFFICIELLT ORGAN FÖR FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.

JULI — AUGUSTI | 62 ÅRGÅNGEN | Nr 7—8 - 1958

KORSORD

De såg och förstod.

Då Jesus vandrade här nere på jorden bland oss människor, hände det ofta, att någon döv kvinna såg Honom tala, eller kanske en döv man. De hörde intet ord, men de såg Hans handrörelser. Ofta lyfte Han handen och pekade med fingret upp mot himmelen. Då förstod de, att Han talade om sin Fader, som bor i höjden. De såg, huru Han sträckte bägge sina händer mot folkhopen. Då förstod de, att Han sade: »Kommen till mig, i alla, alla, också de döva, och jag skall giva eder ro.»

Så såg de, huru Jesus lade sina händer på de små barnens huvud och då förstod de, att Han välsignade barnen. Och barnen såg säkert lyckliga ut. Och deras mammor sedan! Det riktigt lyste om dem.

De såg och kände också, huru Jesus lade sina händer på deras egna huvud och de kände sig överlyckliga. Inte botade Han alla döva. Det berättas bara om en enda. Men Han välsignade många. Om de döva också inte hörde Hans röst, så kunde de i alla fall se Hans ögon, som blickade så lugnt och vackert på dem, så de riktigt kände, huru friden fyllde deras hjärtan.

Ser du, min vän, inte behöver Jesus Kristus nu heller giva dig din hörsel. Men Han kan giva dig frid, det där att förtrösta på Gud och lita på att Han alltid kommer ihåg de döva och de dövstumma.

Gud signe er alla!

Daniel Orädd.

DE DÖVAS FOLKHÖGSSKOLA

Vårt lands hörande medborgare har efter det de genomgått folkskolan möjlighet att fortsätta sina studier för de mest olika banor de kan t.o.m. läsa vid universitet och högskolor. De dövas fortsatta utbildning begränsas till de yrkesskolor som ordnats för dem. Och ändå kan inte dessa ta emot närmeslevis alla sökande.

Därför har bland de dövas vänner i Tammerfors fötts en tanke att för de döva borde ordnas möjligheter att fortsätta sina studier vid någon skola som skulle motsvara folkhögskolan.

Nämda förening grep sig energiskt verket an för att förverkliga denna tanke. Den ordnade några offentliga diskussionstillfällen, där bl.a. valdes en kommitte som skulle utveckla saken vidare. På dess initiativ fördes i skolstyrelsen diskussioner för att förverkliga saken och man kom till det resultatet att till en början skall grundas en folkhögskoleklass för de döva i samband med någon folkhögskola för hörande. Kommitten har redan samlat medel för tankens förverkligande.

Enligt planerna kommer de dövas folkhögskoleklass att börja sin verksamhet nästa höst. Meningen är att få en egen lärare för denna klass endast i övnings- och endel yrkesämnen skulle man ha speciallärare. Man har även planerat att han en kurator för att ordna fritidens användning.

Man har även gjort ett förslag till lektionsindelning för de dövas folkhögskoleklass. Bland läroämnena må nämnas modersmålet och litteratur, yrkesräkning, bokföring, nationalekonomi, hälsolära, pedagogi, handarbete, hushåll samt hemvård för flickor och för pojkarna motorkunskap samt jord- och skogshushållning. Undervisningen avser således att tjäna det praktiska livet.

Tyvärr måste skolan för mat och logi kräva en ersättning tills vidare ungefär 43.000 mk. Då eleverna dessutom borde ha litet pengar för eget bruk, blir läsårets kostnader ungefär 50.000 mk. Mindre bemedlade kan dock beviljas betydliga lättnader. Kommitten hoppas även att kommunerna som är befriade från andra skolavgifter för de döva i detta fall skall hjälpa dem.

. Till de dövas folkhögskoleklass kan anmäla sig 16 år fyllda flickor och pojkar. Det är mycket viktigt för kommitten att veta om till denna klass anmäler sig ett tillräckligt antal sökande, alltså omkr. 10—15 döva ungdomar. Alltså uppmanas alla de som är villiga att börja vid denna folkhögskoleklass att så snart som möjligt anmäla därom till kommittens ordförande, adress: Pastor Onni Honkkila, Kisakentänkatu18, Tampere.

Till föreningarnas kännedom

Då de kommit klagomål om att döva under den nuvarande svåra tiden sänts på reservarbete långt från sin hemort, vore det skäl för föreningarna att ge allt stöd åt medlem som i sådant ärende därom ber. Föreningen kan vända sig till ortens arbetskraftsmyndigheter med en anhållan om att den

NYTT FRÅN FÖRBUNDET

Centralstyrelsen har nu kommit överens om de viktigaste principerna i det nya stadgeförslaget. Enligt detta avlägsnas den förstärkta centralstyrelsen. Ingen förbundsnämnd ordnas istället, utan års- eller representantmötet som hålles varje år är högsta beslutande organ. Centralstyrelsen förslås få 10 medlemmar. Till att utarbeta närmare detaljer i det nya förslaget har valts herr Jarmo Narmala och förbundets ordförande.

Det nordiska ungsomslägrets program och kostnadskalkyl är nu

---

döva skulle få arbete på den egna hemorten, eftersom de döva är isolerade och ensamma bland hörande och inte ens kan fördriva tiden med att lyssna på radio.

Det har även hänt att döva inte tagits upp i arbetslöshetsregistret med den motiveringen att de får invalidunderstöd. En sådan tolkning kan inte vara riktig, ty invalidunderstödet är inte något fattigdomsunderstöd. Om sådana händelser inträffar är det skäl att föreningen vänder sig till någon sakkunnig så att de döva får samma rättigheter som de hörande.

Då skolstyrelsen har gett sin tillåtelse till att på de högsta klasserna i dövskolorna undervisas även i teckenspråket, torde den bästa utvägen vara den att föreningar som verkar på orter där skolor finns kallar eleverna till sina möten och fester. Det torde även vara skäl att föreningen åt någon auktorativ, lämplig person ger i uppdrag att ta hand om eleverna och även att lära dem teckenspråket. Denna person kan samtidigt övervaka elevernas uppförande samt de råd skolan gett angående deras hemresa osv. På detta sätt skulle eleverna bli förtrogna förutom med teckenspråket även föreningslivet och dess verksamhet.

Dövföreningarnas hus har ibland blivit beskattade. Föreningarna bör i sådana fall vända sig till hemortens skattenämnd och anhålla om skattefrihet för de fastigheter de äger eftersom de är uppförda för upplysningsverksamhet. För sin övriga verksamhet är ju föreningarna skattefria.

PASTOR OLLE HAGNER TILL FINLAND

Pastor Olle Hagner med fru kommer på inbjudan av Kuurojen Lähetys - De Dövas Mission r.y. på ett besök till vårt land i september. Hagner är ledaren för missionsområdet i Eritrea. Han känner Eritrea och dess folk. Det var han som bad om hjälp för detta lands döva, som vandrade i okunskapens mörker och fruktan. Finlands och Sveriges döva svarade på denna bön och sände tillsammans lärare Elsie Roos för att grunda en dövskola där. Det kommer att bli intressant att träffa pastor och fru Hagner som kan berätta om dessa afrikanska döva som är så fjärran och samtidigt ändå så nära oss.

Det planerade programmet för pastor och fru Hagner är följande:

13. 9. lördag	Helsingfors	kl 19
14. 9. söndag	Björneborg	kl 11
	Tammerfors	kl 19

---

färdiga och kallelsen till de nordiska unga döva har publicerats i alla ifrågavarande länders publikationer.

Förbundet har gått med på att ge sina stiftelsers värdepapper som borgen för det småbrukarlån Oy Surdus Ab anhållit om.

Vidare har beslutits att till Jugoslavien skicka de uppgifter om Finlands döva, deras skolor och föreningar man därifrån anhållit om.

Till de dövas församlingskurs 25—29. 6. har beviljats det materiella stöd som anhållits om likaså till jordbrukskursen i Mäntsälä för avlönandet av en tolk.

Förbundet har anhållit om rättighet att ge sitt utlåtande då ny resepräst för de döva tillsättes och i synnerhet om hur den sökande kan göra sig förstådd bland sina församlingsmedlemmar på teckenspråket.

På grund av en förfrågan tillkännages att centralstyrelsens suppleanter har rätt att närvara vid centralstyrelsens möten och att de för detta ändamål har rätt att få respengar men inte dagtraktamente. Om någon av suppleanterna vikarierar någon frånvarande medlem, får han även dagtraktamente.

MINNEN FRÅN INDIEN

Internationella Frivilliga Arbetslägerorganisationen är namnet på en finländsk förening, som försöker arbeta för fred och samförstånd mellan folken. Den är helt opolitisk och bekänner sig inte till något särskilt kyrkosamfund. I de flesta länder finns liknande föreningar, som ivrigt samarbetar. Tillsammans med UNESCO (FN:s organisation för Undervisning, Vetenskap och Kultur) ordnas numera vartannat år ett stort internationellt möte, där de olika föreningarnas uppgifter diskuteras. Detta år hölls mötet i New Delhi i Indien, och genom ett resestipendium blev det möjligt för mig att som enda finländare delta i mötet.

Tillsammans med en tysk, en fransman och en amerikan reste jag under fem veckors tid omkring i mellersta och norra Indien. Vi hade en indisk färdledare med oss, som förde oss till platser av historiskt och kulturellt intresse. Dessutom besökte vi många läger där indiska ungdomar samlats för att frivilligt hjälpa till uppbyggandet av det nya Indien. Indien räknas ju ännu till de underutvecklade länderna, och har många svåra problem att lösa. Det behövs skolor, vägar och bevattningssystem samt

---

15. 9.	måndag	Jyväskylä	kl 19
16. 9.	tisdag	Vasa	kl 19
17. 9.	onsdag	Jakobstad	kl 19
18. 9.	torsdag	Uleåborg	kl 19
19. 9.	fredag	Kuopio	kl 19
20. 9.	lördag	St. Michel	kl 19
21. 9.	söndag	Villmanstrand	kl 12
		Kotka	kl 19
22. 9.	måndag	Lahtis	kl 19
23. 9.	tisdag	Borgå	kl 19
24. 9.	onsdag	Åbo	kl 19

Om den föreslagna tiden inte passar för någon ort, bör anmälning därom göras med det snaraste till pastor Lauri Paunu, Bang. 5 A 1. Helsingfors. Och eftersom septembernumret av denna tidning, såsom vi hoppas, hinner till läsarna i god tid innan pastor Hagners resa börjar, kommer där att ingå närmare uppgifter om mötesplatserna.

Helsingfors den 3 juni 1958.

Kuurojen Lähetys -
De Dövas Mission r.y.

hem för fattiga, sjuka och flyktingar. De kvinnliga lägerdeltagarna samlade ofta kvinnorna i byarna till möten för att lära dem sömnad, barnavård och hygien.

Det finns naturligtvis mycket att se i ett land som är så olikt Finland. Det som kanske mest faller en nordbo i blicken är folkvimlet på gatorna och hela den österländska färgprakten. Kvinnorna går klädda i sari, ett ungefär sex meter långt tygstycke som konstrikt draperas kring figuren. Männen bär ofta granna turbaner på huvudet och i stället för byxor virar de ett vitt tygstycke kring höften.

Men det är inte bara folk man ser på gatorna. Korna vandrar lugnt omkring, och det är ingen som kör undan dem, ty för hinduerna är kon ett heligt djur. Man bör inte heller bli förvånad om man möter en kamelryttare eller en elefant, ledd av sin ägare. Detta är ju landet där allt är annorlunda. Men när jag mitt i det moderna New Delhi mötte en lång rad apor, blev jag ganska förvånad.

I basarerna, som de speciella affärsgatorna kallas, möter man all den orientaliska prakt man bara kan önska sig. Där finns tyghandlaren med metervis glänsande siden och glittrande brokader. Där finns guldsmeden med smycken vars like man sällan sett. Och där finns tobakshandlaren som bjuder ut gröna blad av betelpeppar, vilka varje indier gärna tuggar. Någonstans har en handelsman tänt rökelsestickor vilkas väldoftande blå rök som en skir slöja breder ut sig över folkvimlet.

Nästan alltid blir man tilltalad av någon. Ibland är det en yngling som vill sälja reseminnen åt den vita mem-sahiben, ibland bara en nyfiken person, som vill veta varifrån man kommer, men oftast är det en tiggare som ber om en slant till mat. Indien, med sina mera är 350 miljoner människor, har ett svårt problem att lösa i tiggarfrågan.

En trevlig bekantskap gjorde jag en gång på gatan i gamla Delhi. Det var en man, som utan ett ord bjöd ut små lyckoslantar. Jag tittade på honom och förde så upp högra pekfingret mot ena örat. Han nickade instämmande, han var döv. Hans språk kunde jag inte tala, inte heller han mitt, men genom åtbörder kunde vi

DE DÖVAS MODERSMÅL

En god vän till mig skrev och frågade vad jag menar, då jag påstår att teckenspråket är de dövas modersmål. Han var rentav sårad vid tanken på att svenskan inte skulle vara hans modersmål. Och nu ser jag att en annan av mina högt aktade vänner har blivit sårad över samma sak. Även då

---

snart förstå varandra. Under tiden samlades det en skara nyfikna omkring oss, ty det var kanske inte så vanligt att en vit mem-sahib samtalade med en fattig försäljare på gatan. Till minne av mannen, fick jag en lyckoslant, som jag naturligtvis betalade.

I byarna på landet möttes vi alltid med stor vänlighet. Människorna ville gärna bjuda på mat, vilket till en början var litet svårt för oss utlänningar. Maten i Indien är ofta starkt kryddad och bränner som eld på tungan. Dessutom sitter man för det mesta med benen i kors på golvet, med maten framför sig på ett grönt blad. Det svåraste var kanske att lära sig äta, ty gaffel och kniv användes inte. Man äter med fingrarna, men gör det mycket prydligt. Efterrätten bestod vanligen av bananer och apelsiner, plockade från träden i närheten. Och visst var det en upplevelse att få gå omkring i en apelsinlund och bara ta så mycket man ville, eller att på julaftonen plocka daggfriska rosor i trädgården. Klimatet under vintermånaderna i Indien är mycket angenämt, men nätterna känns ibland kalla och kusliga, i synnerhet om man hör schakalerna tjuta utanför husknutarna.

Intrycken från min sjuveckors vistelse i Indien är naturligtvis många. Ibland är det det underskö na Taj Mahal jag tänker på, ibland besöket hos Indiens president och ibland de obekanta människorna i de små fattiga byarna eller ormtj usarna på städernas gator. Men d et som djupast etsat sig i minnet är säkert den energi så många lä gger ner på att förbättra förhållandena. Säkert fordras det en Jobs tålamod och en Salomos visdom av landets ledare för att finna den väg de söker och som är bättre än kommunism och kapitalism.

Greta Wisuri

man vill vara de dövas vän kan man ofrivilligt såra dem.

Först borde här kanske klargöras vad som neas med modersmål. Jag för min del är av den åsikten att modersmålet är det språk barnet lär sig hemma, av sig självt. Modersmålet är det språk på vilket vi naturligast och lättast uttrycker oss, våra tankar och känslor.

Sedan frågar vi: vilket språk lär sig ett *från födelsen dövt barn* först? Det vet vi: teckenspråket, visserligen ett primitivt sådant. Det är barnets enda möjlighet att komma i kontakt med omgivningen om inte föräldrarna medvetet lär det förstå tal.

Den som under de tidiga barnaåren förlorat sin hörsel har innan han blivit döv kunnat tala och svenskan var då hans modersmål. Men på grund av dövheten föll talförmågan och språket i glömska. Barnet visste inte att allt som sker, alla föremål och alla saker hade sin benämning. Ju tidigare ett barn blir dövt desto tidigare glömmer det talförmågan, men ju senare barnet blir dövt desto längre stannar språket i dess minne.

Dessa två nämnda elevgrupper utgör den största delen vid dövskolorna. Bägge grupperna har det gemensamt att barnen inte kan tala då de kommer till skolan. I lärarkretsarna kallas de »egentliga» döva. Dessa barn lär sig i skolan småningom tala, ordens betydelse och böjning samt även läppavläsningens svåra konst.

En sådan döv som gått i skola kan tala med sina lärare, sina anhöriga och kanske med några bekanta. Blåögt tror de att de kan klara sig ute i den främmande världen. Men sedan började svårigheterna.

Främmande människor talade snabbt eller med små munrörelser.

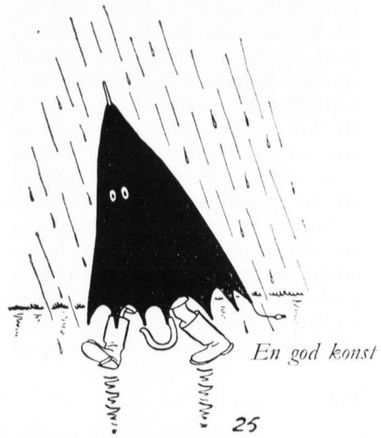

En god konst

Den unga människan var för blyg för att fråga på nytt. Mången sak blev oklar. Och det var förargligt att dessa människor inte förstod vad denna unga sade. Den dövas uttal var kanske annorlunda. Det var besvärligt att samtala.

Om han skrev ned vad han ville ha sagt kunde det hända att läsaren såg förvånad och undrande ut. Den unga döva ville inte gärna skriva, efterson han förstod att han skrev annorlunda än andra. Han var så blyg att han bad sin hörande vän skriva för hans räkning t.o.m. till de dövas präst. När jag märkte detta undrade jag: är det allmänt att döva inte vågar skriva till hörande? Inte för alla, men för många är det så svårt att skriva brev, att de hellre ber någon annan för deras räkning ringa dyra interurbana samtal eller reser t.o.m. 500 km för att berätta om något bekymmer som de lika bra hade kunnat skriva om. Min uppfattning att många döva inte gärna skriver brev efter som de vet att de inte behärskar språket har blivit allt starkare.

Om jag också skäms på de hörandes vägnar, måste jag säga rent ut att jag träffat t.o.m. högt lärda hörande, som kan påstå att de döva i allmänhet är mindre begåvade. Då jag krävt en förklaring till ett sådant påstående, har svaret kunnat bli: »det ser man ju redan på deras skrift.» I början blev jag alltid upprörd över sådan dumhet. Men under de senaste åren har jag tyckt att det är riktigare att förklara var på de dövas språksvårigheter beror, nämligen på det att barnen då de kom till skolan inte hade något språk, att de kom till skolan alltför sent och att skoltiden var alltför kort. Ett främmande språk kan med dessa förutsättningar inte läras fullständigt, inte kunde den kritiserande ju heller i skolan lära sig ett främmande språk fullständigt trots att han redan då han började skolan behärskade det egna språket helt. Det är en alldeles annan sak att lära sig ett språk då man inte ens vet att det finns något sådant som språk. Det är alltså inte så att de egentliga döva skulle vara dummare än andra människor utan att deras undervisning är bristfälligt ordnad. — Om den som kritiserade skulle göra sig besvär att lära sig teckenspråket och sedan mäta sina andliga förmåga med den döva är det inte sagt att han skulle vinna. *Ty det språk på vilket den egentliga döva* (en person som lärt sig tala i dövskolan) *uttrycker sig, sina tankar och känslor naturligast och friast är teckenspråket.*

Visserligen begränsas de tillfällen då teckenspråket kan användas till en liten krets av döva. Där kan de döva helt känna sig »hemma». Härav kommer det säkert att föreningen för de döva betyder mera än för någon annan medborgargrupp. Kontakten med de hörandes värld uppehålles genom tal eller skrift. För att förbättra denna kontakt är det nödvändigt att i de dövas undervisning fås ny kraft. Dövlärarna har talat om detta i åratal, men statsmakten har inte lånat sitt öra åt deras tal. Istället måste man önska att de döva själva med större eftertryck skulle fordra att få effektivare undervisning före skolåldern, i skolan och efter skolan. Även de som inser teckenspråkets enastående betydelse i de dövas inbördes kontakt, förstår att de hörandes språk i så stor utsträckning som möjligt borde bli de dövas egendom.

Det ovan nämnda rör största delen av de döva. Men man måste också beakta att bland de egentliga döva finns personer som med begåvning och energi lyckats förvärva rätt goda kunskapet i svenska. De älskar litteratur och skriver ett felfritt språk. De förtjänar speciell aktning. Om de skulle vara hörande skulle de säkert vara magistrar, ingenjörer och kanske doktorer. Dessa egentliga döva som studerat på egen hand har i allmänhet i sina egna organisationer fått förtroendeuppdrag som de väl förtjänar.

I de dövas värld finns även personer som blivit döva så sent i barndomen *att de ännu kunnat tala något då de kommit till dövskolan,* och sådana personer som blivit döva först i folkskoleåldern eller senare.

Det råder intet tvivel om deras modersmål. De har ju aldrig varit »dövstumma». Av dem har många osjälviskt tjänat den majoritet bland de döva som har språkliga svårigheter.

Detsamma måste sägas om de *hörselskadade* som verkar bland de döva. Några hörselskadade har gått i dövskola bara därför att det inte funnits egna skolor för dem. Även dessa personer har innan de kommit till skolan kunnat tala och talar med stor lätthet i jämförelse med de egentliga döva.

Då vi talar om de dövas språksvårigheter gäller det alltså de egentliga döva. Om vi säger att teckenspråket är deras modersmål, konstaterar vi endast att språket för deras vidkommande fyller de krav som vi ställde i början. Här ingår inte den minsta nedvärdering. De döva själva om någon borde väl i offentligheten försvara sitt vackra språk. Teckenspråket är ett verkligt levande språk som en viss minoritet i vårt land använder. Vår svenska minoritet älskar ju och vårdar sitt språk. De döva måste ha samma rätt att älska sitt språk. Förbi är de tider då de döva lärdes att skämmas för sitt språk. Den som ännu försöker säga: teckna inte, det är bara apor som tecknar, han borde redan bli ett museiföremål.

Frågan om teckenspråket kan inte vara roten till gräl bland de döva. Med det står eller faller deras inbördes kontakt.

Lauri Paunu.

MÖTEN

JAKOBSTADS Dövasförening anordnar sin landskapsfest med program för döva från Vasa, Alavus, Seinäjoki och Gamlakarleby i Hällebo å Hällan, cirka 4 km från Jakobstad den 12—13 juli. Lördagen 12. 7. kl. 18 sker föreningens 35-årsfest. Söndagen 13. 7. kl. 9 flagghissning, olika tal, lekar mm. Kaffe o. matservering. Välkomna!

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

Utgivare: *Finlands Dövas Förbund r.f.*
Huvudredaktör: *Urho Kierimo,* Lempäälä, Toutonen.
Red.sekr.: *Rurik Pitkänen,* Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154.
Svenskpr. red.: fru *Ulla-Birgitta Laine,* Eskontie 7, Kerava. Manuskripten bör sändas till redaktören före månads slut.
Expedition: Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154.
Postgiro: 6825.
Prenumerationspris 1958: 1/1 årg. mk 400:—, till utlandet mk 600:—.

OMANVIETEETTÄ

KUVARISTIKKO

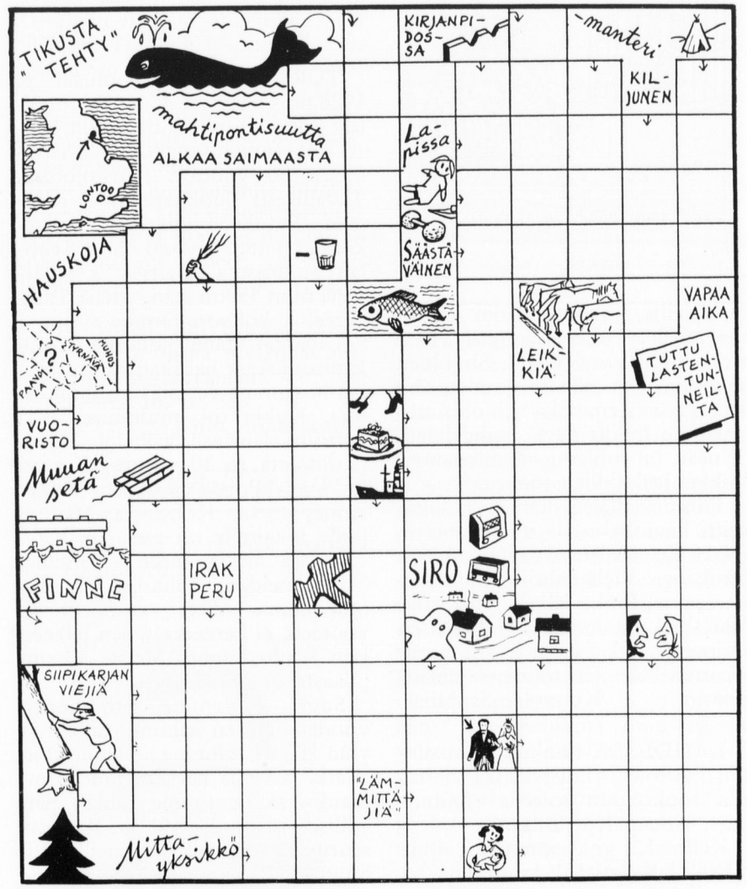

Ratkaisijan nimi .....

Osoite: .....

Kuvaristikot sekä päivä- että aikakauslehtien palstoilla ovat olleet suurta muotia jo kolmen vuoden ajan. Miten oman lehtemme lukijapiiri siihen suhtautuu, sen saamme nyt nähdä. Kuvaristikossa sisältyvät kaikki selitykset kuvioon joko piirroksina tai viitesanoina. Pienet nuolet osoittavat sijoitettavan sanan suunnan, ja itse sana alkaa aina selitystä seuraavasta ruudusta. Jos samasta piirros- tai viiteryhmästä saa alkunsa useampi kuin yksi sana, on ratkaisijan itse keksittävä vastauksille oikeat rivit.

Tämän kuvaristikon ratkaisut lähetetään lehtemme toimitukseen 31. 8. -58 mennessä ratkaisijan nimellä ja osoitteella varustettuna. Kuoreen merkitään osoitteeksi:

Kuurojen Lehden toimitus, Liisankatu 27 E 10, Helsinki.

NIMIKILPAILU

Aivot kaipaavat voimistelua kesäkuumallakin, vieläpä lomankin aikana. Sopivaksi verryttelytehtäväksi suosittelemme allaolevaa. Näette siinä kuuden henkilön nimet, jotka ensinäkemältä tuntuvat ehkä kovin vierailta. Mutta kun tarkemmin niitä tutkitte, löydätte niistä 6 kuurojen maailmassa hyvinkin tuttua nimeä. Järjestäkää siis jokaisen nimen kirjaimet oikeaan järjestykseen ja postittakaa vastaukset lehtemme toimitukseen clokuun loppuun mennessä. Pieniä kirjapalkintoja luvataan.

RIKU EMO-ORHI
KAJA K. ISO-LÄÄVÄ
MARNA LARJAMO
KURT I. PRÄNNIKE
ISI J. LOMAJUOKSU
NIILO VAURALA

Saatpa nähdä, Kalle, että ensi kesänä on toinen puu kasvanut jo tarpeeksi isoksi.

— *Miksi sinä itket, pikku ystäväni?*
— *En löydä kotiin!*
— *Missä sinä asut?*
— *Äitini luona!*
— *Missä äitisi asuu?*
— *Isäni luona!*
— *Ja missä isäsi asuu?*
— *Isoisäni luona!*
— *No mutta missä sitten isoisäsi asuu?*
— *Meidän luonamme! Yhyy, yhyy . . .*

Hän piti valaisevan esitelmän aiheesta: »Radiumin keksijä Marie Curie, ihmiskunnan hyväntekijä». Lisäksi tilaisuudessa oli kakkuarvontaa ja kahvitarjoilun olivat kuurot myös järjestäneet esitelmäpäiville saapuneille.

Kankaan jatkokoulun juhlasalissa vietettäessä sankarivainajien muistojuhlaa sunnuntaina 18. 5., kokoontui saman koulun suojissa luokkahuoneessa klo 11 pienoinen joukko viettämään maan hiljaisten seurakunnan, kuurojen äitienpäivää.

Kuurojen keskuudessa on myös sankariäitejä, jotka ovat joutuneet antamaan kalliin uhrinsa isänmaalle. Heidänkin poikansa ovat varttuneet aikuisiksi ja taistelleet sankarien riveissä. Siksi vietettävällä äitienpäivällä oli kaksinkertainen merkitys.

Äidit ja kaikki juhlaan saapuneet lausui tervetulleeksi neiti Eva Leino mainiten, että olosuhteiden pakosta oli kuurojen äitienpäivää siirrettävä viikolla eteenpäin varsinaisesta äitienpäivästä, kunkin vietettäessä tämän päivän perheensä keskuudessa kodeissaan.

Lämmittävää oli nähdä Kausalasta juhlaan saapuneen yli 70 vuotiaan kuurovanhuspariskunnan Saima ja Vihtori Mäkelän, jälkimmäisen sairaalloisena sauvaan nojaten. Näiden harvojen kuurojen yhdessäolohetkien merkitystä tuskin korvillaan kuuleva osaa kyllin arvostaa.

Kaunis orvokki rintaan kiinnitettynä äidit liikuttuneina seurasivat pastori Tapani Saarisen puhet-

— En tiedä mistä se tulee. Jo 3 kk:n ajan se on kantanut päivän lehdet minulta!

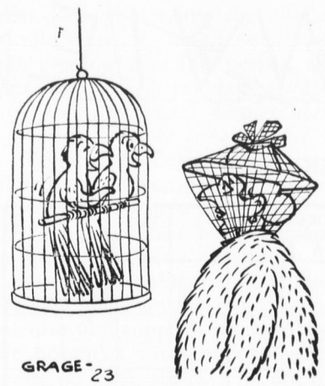

— Katso, hänkään ei pääse häkistään.

ta äideille, joka tulkittiin viittomakielelle. Puheessaan past. Saarinen mm. yhtyi piispa Simojoen sanoihin, että »tänään emme puhu äitien työstä emmekä velvollisuuksista, ne kukin tietää kohdaltaan. Tänään on juhlamieltä, rakkautta, kukkia ja kukkien tuoksua».

Puheen jälkeen neiti Eva Leino esitti kauniisti »Älä itke äitini» ja rouva Kossila lausui runon »Orvon huokaus». Vielä nähtiin ja kuultiin kertomus, jonka jälkeen nautittiin Karjalan Kuurojen Yhdistyksen tarjoamat kahvit kakkuineen, nuorten kuurojen toimiessa emäntinä. Kouvolan Sanomat.

LAHDESSA niinkuin muuallakin kuurojen yhdistyksissä vietettiin toukokuun toisena sunnuntaina äitienpäivä juhlaa.

Kello 12 kokoonnuttiin sinne missä lahtelaisten kuurojen on tapana kokoontua ja juhla aloitettiin puheenjohtaja Remmin tervehdyssanoilla. Sen jälkeen rva Remmi esitti — Porsaita äidin oomme kaikki . . . — Hartauspuheen piti past. Malkavaara Lahdesta. Runon Äitini, viittoi Esteri Koskinen ja hra U. Nurminen esitti äitienpäivän syntyajatuksia, otteina Seura lehdestä.

Äideille piti puheen E. Koskinen. Kaksi tyttöä lapsen vaatteissa esitti näytelmän — Porsaita äidin oomme kaikki —

Kahvia tarjottiin kukitetuille äideille ja nuoret miehet toimivat kokkeina ja tarjoilijoina.

Esitelmän Minna Canthin elämästä piti Ester Koskinen. Sen jälkeen oli vapaita puheita. Rva Puolakka puheessaan mainitsi että muutamat kuurotkin äidit voisivat saada valkoisen ruusun merkin rintaansa lasten kasvattamisesta, kuten kuulevat monet äidit äitien päivänä saavat.

Päätöspuheen piti puh. joht. Remmi. Varmaan jäi tästä juhlasta mieltä lämmittävä muisto arjen harmauden keskelle.

E.K.

TURUN kuurojenkoulusta v. 1928 pois päässeet A. luokan oppilaat kokoontuivat toukokuun 17—18 pnä viettämään koulun päättymisen 30 vuotista muistojuhlaa. Tavallisesti luokkakokous pidetään koulukaupungissa, mutta koska opettaja Huugo Matti Rekolan sukuhauta sijaitsee Tottijärvellä noin 35 km etäisyydellä Tampereelta, kokoonnuimme sinne.

Lauantai iltana pidimme hotelli Emmauksessa hauskan muistojuhlan ja saimme verestää koulumuistoja. Kukin toi kuulumisensa ja kertoili elämänsä vaiheita. Ihmeteltiin että se 30 vuotta oli pian kulunut. Poissa joukosta olivat Anna, Eeva, Kerttu ja Mauno, joilla jokaisella oli este. Eeva on Norjassa asti perheen emäntänä. Mutta meidän 7 joukossa oli eräs, jota emme olleet tavanneet 30 vuoteen, ei kertaakaan sen jälkeen kun koulu loppui. Meistä 12 oppilaasta on 10 elossa.

Suuri oli ilomme, kun monen vuoden jälkeen saimme tavata ja yhtä läheisiä olimme vieläkin kuin sisaria ja veljiä keskenämme. Emmauksessa nautimme juhlan päivällisen ja lopuksi kahvit. Rattoisa seurustelu kesti pikkutunneille asti. Sunnuntai aamuna kiirehdimme kauniin valkean kukkaisen seppeleen kanssa Tottijärven autoon joka vei meidät op. Rekolan hau-

— Valititte ettei kahvi ollut tarpeeksi lämmintä!

dalle tervehdyskäynnille. Suuri oli ilomme kun saimme op. Rekolan veljen pojan siellä tavata. Bruno ja Sulo laskivat seppeleen, Brunon lukiessa seppeleen nauhoista »Jumala on rakkaus» ja »Huugo Matti Rekolan muistoa kunnioittavat entiset oppilaat.» Sitten Ester Koskinen viittoi opettajamme lempilaulun H. l. 205. Autuas ken sydämensä, antaa Herran kätehen . . .

Vielä puhui Ester lyhyesti op. Rekolan kauniista elämän työstä. Katselimme auton ikkunoista Tottijärven kauniita maisemia. Mielestämme tämä kokous päättyi liian lyhyeen, mutta 10 vuoden kuluttua kokoonnumme jälleen ja silloin Turkuun. E.K.

SYDÄMELLISET KIITOKSET kaikille jotka muistivat minua 50-vuotispäivänäni.

Vaasassa 16. 5. 58.

Niilo Mansikka

Merkkipäiviä

75 VUOTTA täyttää heinäk. 4 p:nä puuseppä *Emil Pitkäniemi* Tampereella.

60 VUOTTA täyttää heinäkuun 17 p:nä rva *Elina Ruonaniemi,* synt. Forsnabba, Kokkolassa. Hän on kotoisin Kaustiselta ja käynyt Oulun kuurojenkoulun sekä Nikkarilan kuurojen tyttöjen talouskoulun. Tämän jälkeen hän oli jonkun aikaa maataloustyössä siskojensa luona. Muutettuaan Kokkolaan hän antautui leipomoalalle ja työskenteli serkkunsa J. Forsnabban leipomossa joka oli kaupungin suurin leipomo siihen aikaan. Paitsi täällä, työskenteli hän muissakin leipomoissa, kehittyen taitavaksi alan ihmiseksi. Avioliiton solmi-

Olipa onni, että puhelin on lähellä.

misen jälkeen perusti rva Ruonaniemi oman leipomon Kruununkylään, hoitaen sitä menestyksellisesti monia vuosia, kunnes perhe siirtyi asumaan Kokkolaan, jolloin leipomoliike lopetettiin.

Kokkolassa on rouva Ruonaniemi osallistunut sikäläisen Kuurojen yhdistyksen toimintaan, ollen sen innokkaana toimivana luottaumusta nauttivana jäsenenä. Hän on yhdistyksessä hoitanut monia eri tehtäviä aina iloisena ja palvelusvalmiina ohjaten sen toimintaa. Hänellä on monia ystäviä kuulevienkin piiristä, jotka tuntevat hänet sydämellisenä ihmisenä ja varmaan, niin kuurot kuin kuulevatkin yhtyvät onnittelemaan merkkipäivänä iloista työntekijää ja toivottavat hänelle menestysrikkaita vuosia.

Näihin onnitteluihin yhtyy myöskin tytär perheineen Ruotsissa.

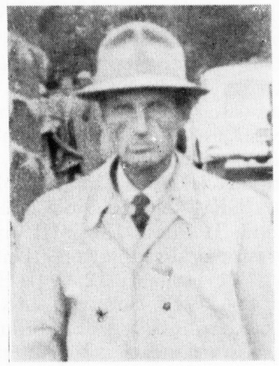

50 VUOTTA täyttää 12. 7. *Pauli Arvid Ukkola* Haukiputaan Ukkolanperällä. Hän on käynyt Oulun Kuurojenkoulun josta siirtyi Mikkelin kouluun, op. Saastamoisen oppilaaksi. Senjälkeen hän siirtyi syntymäkotiinsa Haukiputaalle. Hän on Oulun kuurojen yhdistyksen ja urheiluseuran jäsen. Onnittelemme.

75 VUOTTA täyttää heinäkuun 20 p:nä rva *Olga Virtanen* Riihimäellä.

50 VUOTTA täyttää heinäkuun 31 p:nä emäntä *Hilja Saastamoinen* Hyvinkään Mutilassa.

50 VUOTTA täyttää rouva *Selmi Koivusaari* os. Mäenranta elokuun 29:pnä Panttilassa. Käytyään Oulun koulua, ryhtyi tekemään naapuritaloissa peltotöitä ja kotona neuloi takkeja. Hän meni naimisiin Urho Koivusaaren kanssa, asuivat aluksi Kurikassa. He ostivat tonttimaan Panttilassa ja rakensivat kauniin ja uudenaikaisen omakotitalon. Rouva Koivusaaren sydän on aina lähellä kaikkia kuuroja. Aina iloisena ja tyytyväisenä hänet tunnetaan. Seinäjoen Kuurojen Yhdistyksen kunniajäsen v. 1954. Onnittelemme merkkipäivän johdosta.

Shakkia

MAAILMAN KUUROJEN SHAKKIKILPAILUT LONTOOSSA

Sitten Warsovan jälkeen III:s kansainvälinen koitos, maailman kuurojen shakkikilpailut, olivat tällä kertaa Lontoossa Royal hotellissa toukokuun 18—23 p:nä. Kyseisiin kilpailuihin kevät-talvella kuulimme ilmoittautuneen 17 maata, viime hetkellä tulikin mukaan 8 maata: Jugoslavia, Espanja, Unkari, Englanti, Hollanti, Saksa, Puola ja Suomi. Suomalaisetkin pääsivät mukaan kansainväliselle shakkiturneelle, huomaa lukija, kiitos shakkimiesten myötämielisyydestä, jotka tukivat shakkiliittomme rahan keräystä viime keväänä. Edustava joukko saatiin lähettää Lontooseen, jonka kokoonpano oli: E. Putkonen, P. Keto, H. Lius ja E. Saarinen. Olemme jo kotiutuneet tältä pitkältä matkalta, parasta lienee allekirjoittaneen kertoa tästä matkasta saarivaltakuntaan.

Kuumeisia matkavalmisteluja oli meillä toukokuun alkupäivinä,

kaikki piti saada kuntoon, kuten passi, henkilökohtaisia tavaroita osteltiin pitkää matkaa silmälläpitäen. Kohtalaisesti säästyi lompsaan kolikoita, kun passiin ei tarvittu Englannin viisumia. Koitti viimein lähdön päivä toukokuun 9 p:nä. Sateesta huolimatta oli kokoontunut Helsingin asemalle joukko ystäviämme hyvästelemään ja toivottamaan hyvää pelionnea. Taisipa meistä joku olla kalpeana, ystävien vilkuttaessa kiitojunan lähtiessä liikkeelle klo 14.50 Turun satamaan ja matka kohti Lontoota. Liekö jännitys ollut huipussa sillä hetkellä. Turun satamaan saavuttaessa, turkulainen P. Keto yhtyi siellä kolmeen pekkaan mukaan, turkulaisten isonlaisen joukon toivottaessa hyvää matkaa. Tullin asioilla käytiin ensin ja sitten kipusimme odottavaan Aallotarlaivaan, joka hetken perästä irtaantui laiturista lähtien kyntämään kohti Tukholmaa. Seuraavana päivänä oli meillä junamatka länteenpäin 456 km. Maisemaa katsellessa tuli mieleen liki samanlaista kotimaamme seutua, järviä ja metsää. Päätekohdassa Göteporin satamassa oli edessä vaihto junasta »purkkiin». Tämä laivamatka 100:n matkustajan keralla kesti kaksi vuorokautta. Tilbyrun satamaan ehti laiva kiilaantua toukokuun 12 p:nä klo 9,45. Selvittyämme Englannin tullista, oltiin junassa kohti saarivaltakunnan pääkaupunkia. Matkaa oli n. 50 km Lontoon Pancras-asemalle. Loppumatka ajettiin taxilla hotelli Garden Houseen, mikäli on uskomista, tuli alkusepustuksesta tällainen kuvaus.

Nyt oltiin maailman suurkaupungissa Lontoossa, jota joskus olimme unelmoineet nähdä, tehtiin tutustumiskierros kaupungille. Mittasuhteiltaan valtavassa kaupungissa kävellessämme katsellen nähtävyyksiä montakin tuntia, eksyimme pahan kerran. Poliisi-setä tuli apuun neuvoen hotelliimme oikean suunnan. Olipa kaupungilla vilinää ja hälinää, mm. näimme monenlaista kansanrotua. Kolmen päivän odotuksen jälkeen alkoi muiden maiden shakinpelaajia saapua. Hollantilaiset majoittuivat meidän samaan hotelliin. Lauantaina toukokuun 17 p:nä oli eräässä yhdistyksessä tutustumisja kahvitilaisuus, jonne mentiin maanalaisella junalla. Englannin shakkiliiton puheenjohtaja A. F. Mackenzie piti puheen ja toivotti kaikkien maiden shakinpelaajat tervetulleeksi Lontooseen. Tämän jälkeen oli maiden välinen arvonta, jolloin jokaisen maan joukkueen kapteeni kävi nostamassa arpalipun, numero 6 oli meidän. Ilta kului rattoisasti seurustellen, ihmeellistä oli, tultiin toimeen viittomakielellä keskenämme. Samassa pöydässä espanjalainen shakinpelaaja Monzo tiedusteli allekirjoittaneelta kuulumisia Suomesta ja kysyi kuinka lämmintä on vesi uintiaikana. Selitin veden olevan 22—23°, hän ihmetteli, kylmää on, kotona Espanjassa on vedenlämpö 30—35°.

Sunnuntaina toukokuun 18 p:nä klo 18 alkoi kansainvälisen shakkikilpailun 1 kierros Royal hotellin ala-aulassa. Vastakkain olivat Jugoslavia—Puola 1½—2½, Englanti—Hollanti 1½—2½, Espanja—Saksa 1—3, Unkari—Suomi 2½—1½. Maanantaina 19 p:nä 2:n kierros. Jugoslavia—Espanja 3—1, Puola—Hollanti 2—2, Suomi—Englanti 2—2, Unkari—Saksa 1—3. Tiistaina 20 p:nä 3:s kierros klo 9.30—13.30. Espanja—Puola 1—3, Unkari—Jugoslavia 4—0, Englanti—Saksa ½—3½, Hollanti—Suomi 2½—1½. Tiistaina 20 p:nä 4:s kierros klo 18.00—20.00. Saksa—Hollanti 2—2, Jugoslavia—Englanti 2—2, Puola—Suomi 4—0, Unkari—Espanja 1—3. Keskiviikkona oli shakkikongressi, jonka kulusta kerron tuonnempana shakkikerhon syksyllä pidettävässä illanvietossa. Torstaina 22 p:nä 5:s kierros klo 9,30—13.30. Suomi—Saksa 1½—2½, Hollanti—Jugoslavia 0—4, Unkari—Puola 1½—2½, Englanti—Espanja 0—4 Torstaina 22 p:nä 6:s kierros. Unkari—Englanti 2½—1½, Jugoslavia—Suomi 3½—½, Saksa—Puola 2½—1½, Espanja—Hollanti 3—1. Perjantaina 23 p:nä 7:s kierros. Englanti—Puola 1—3, Saksa—Jugoslavia 2—2, Suomi—Espanja 1—3, Hollanti—Unkari 2—2. Perjantaina illalla oli palkintojen jako ja lopputulokset olivat tähän tapaan: I Saksa 18½ pistettä, II Puola 18½, III Jugoslavia 16, IV Espanja 16, V Unkari 14½, VI Hollanti 12, VII Englanti 8½, VIII Suomi 8.

Toukokuun 29 p:nä lähdimme Lontoosta samaa reittiä paluumatkalle ja oltiin onnellisesti perillä Turun satamassa kesäkuun 1 p:nä. Monikin muisto jäi lähtemättömästi mieleen näin erikoisesta matkasta. Mainittakoon lopuksi, että Lontoossa on n. 5 000—6 000 kuuroa ja siellä on 18 kuurojen yhdistystä.

A. E. Saarinen

Urheilua

»HÄPEÄ MEILLEKIN»

oli urheiluliiton äänenkannattajassa olleen Luomajoen kirjoituksen otsikkona. Sattuvasti sanottu! Todella se tuottaa häpeää heille, nim. Urheiluairueelle, että lehden toimitussihteeri hyökkää asian kimppuun, joka ei hänelle kuulu, etsien siitä mehukasta purtavaa omaksi tyydytyksekseen.

Hölmökin ymmärsi jo liittomme vuosikokouksessa, ettei tarkoitus ollut loukata pappiamme, joka ei omasta aloitteestaan mennyt liittoamme edustamaan. Kuurojen Liiton vuosikokoukset ovat sen jäsenten kokouksia, suotakoon heille oikeus sanoa mielipiteensä liittonsa asioista. Jos Luomajoki ja eräät muutkin ovat sitä mieltä, etteivät maamme kuurot mihinkään pysty, eivät edes edustamaan asioissaan, pitäköötkin he oman mielipiteensä, mutta toisin ajatteleville suotakoon sananvapaus. Sanotussa kokouksessa mainittiin toinenkin kuin Rooman matka. Piirimme pappi seurasi kokousta sen loppuun asti.

En ole ilmoittautunut Rooman maailmankongressiin. Ilmoitin sinne saamieni määräysten mukaan hra Urho Lehtimäen. Kun hän sitten peruutti ottamansa tehtävän, pyysin past. Paunulta tietoa, jos hän ottaa edustuksen vastaan, voidakseni hänet ilmoittaa Lehtimäen tilalle. Paunu ei minulle vastannut, joten en voinut epävarmaa asiaa ilmoittaa.

Kiitän Luomajokea, joka kirjallisesti vahvistaa jo aikaisemmin kuulemani, että minua Roomassa kyseltiin Suomen edustajaksi. Se on minulle todella ilon aihe. Kiitos tiedosta!

Roomassa olleen edustajamme olisi tullut ilmoittaa meille seuraavan kuurojen maailmankongressin aika ja paikka, mitkä siellä päätettiin. Yksityisenä olen saanut siitä tiedon varsovalaiselta tri Hulek'ilta, joka vieraili täällä. Turhaan siis Luomajoki asian takia vaivautui, mutta mitäs tästäkään muuta kuin tattis vain.

R. Pitkänen.

KUOPION KUUROJEN YHDISTYKSEN KESÄKOTI

kutsuu lomailijoita ja turisteja rauhalliseen paikkaan kesää viettämään. Kesäkoti sijaitsee Laivonsaaressa Auto n:o 6 lähtee Kaupungintalon edestä joka tunti puolen aikaan. Niuvan portilla on jäätävä pois, soutumatkaa noin 700 m Laivonsaareen.

KILPAILUKUTSU

SKUL:n alaisia seuroja ja yksityisiä jäseniä kutsutaan osallistumaan

Rata- ja kenttäurheilumestaruuskilpailuihin

jotka asianomaisella luvalla järjestetään Kuopiossa Väinölänniemen urheilukentällä tulevan elokuun 9—10 päivinä 1958.

Nämä ovat samalla valintakilpailut maaotteluun Ruotsia vastaan 16—17. 8. tahi 23—24. 8.

Lauantaina ja sunnuntaina klo 9—10 pikajuoksun kokeet.

Lauantaina klo 13.00:	*Sunnuntaina klo 14.00:*
200 m	Seiväs, nuoret
100 m, naiset	Seiväs
Kuula	100 m
Kuula, nuoret	100 m, nuoret
1000 m, nuoret	Kuula, naiset
800 m	400 m
Korkeus	Pituus, nuoret
Korkeus, nuoret	Keihäs
Kiekko	1500 m
5000 m	Keihäs, nuoret
Korkeus, naiset	Pituus
Kolmiloikka	Pituus, naiset
	Viesti (800—400—200—100 m)

Nuorten sarjassa käytetään 5.44 kg kuulaa, 1.5 kg ja 700 gr keihästä ja naisten sarjassa 4 kg kuulaa.

Osanottoilmoitukset pyydetään lähettämään viimeistään heinäkuun 31 p:nä osoitteella: Hra Toivo Oksman, Melankatu 43, Kuopio,

Majoitus varataan pyydettäessä, myös yhteismajoitus haluaville. Urheiluseuran on ilmoitettava hra Toivo Oksmanille, milloin kilpailijat johtajineen saapuvat viimeistään 31 päivään heinäkuuta. Myöhästyneitä ilmoituksia ei huomioida.

Ne nuoret, jotka ovat syntyneet v. 1937 tahi sen jälkeen, ovat oikeutetut osallistumaan nuorten sarjoihin.

Kuurojen Kunnon **illanvietto** lauantaina 9 p:nä elokuuta klo 19.00 ja sunnuntaina 10 p:nä elokuuta **päättäjäisjuhla** klo 18.00 Raittiusseuran talolla Minna Canthinkadun ja Savonkadun kulmassa.

Yleisurheiluterveisin KUUROJEN KUNTO r.y.

Toivo Oksman puheenjohtaja — *Maija Oksman* sihteeri

KYMENLAAKSON »Tähti» järjestää jäs.väl. viisiottelun Tavastilan urh. kentällä sunnuntaina heinäkuun 6 p:nä klo 9.

Seuran kesäretki järjestetään Hurukselaan Kymijoen rantaan heinäkuun 26—27 p:nä. Tervetuloa.

KYMENLAAKSON Kuurojen urheiluseura »Tähden» huviretki pidetään Hurukselassa maanviljelijä Veikko Einolan rantapuolella sunnuntaina 27 p:nä heinäkuuta 1958. Hyvin kaunis rantapaikka, jossa saa uintia ja saunomista.

Hurukselan urheilukentällä koetetaan järjestää jäsenten keskeiset viisiottelukilpailut samana päivänä, jos ilmaantuisi niin monta kilpailijaa siihen otteluun.

Tilaisuudessa mm. hyvä tarjoilu.

Linja autosta astutaan pois Hurukselan seurojen talolle. Linjaautot ovat kulussa Lahdesta, Voikkaalta, Kouvolasta ja Kotkasta. Tervetuloa Hurukselaan.

KYMINLAAKSON Kuurojen urheiluseura »Tähden» tutustumisillat pidetään Kotkassa Työväentalolla lauantaina 23 p:nä elokuuta 1958 alkaen klo 19. Toivotaan saatavan liiton sihteeri Jussi Luomajoki esitelmöimään.

Ohjelma on monipuolista ja hyvää. Tervetuloa Kotkaan.

LAPPEENRANNAN Kuurojen Sisun, Mikkelin Kuurojen Urheilijain ja Kyminlaakson Kuurojen Urheiluseura Tähden» keskeiset seuraottelu-kilpailut järjestetään Kotkassa Metsolan urheilukentällä sunnuntaina 24 p:nä elokuuta 1958.

Tulkaa seuraamaan jännittäviä seuraotteluja, mikä seura voittaa enimmäispisteillä seuraottelun.

Samana iltana on palkintojen jako-tilaisuus Kotkassa Työväentalolla.

Kokouksia

PIETARSAAREN Kuurojen Yhdistys järjestää maakuntajuhlan kuuroille 12—13 p:nä heinäkuuta Hällebossa Hällanilla 4 km Pietarsaaren kaupungista. Lauantaina 12. 7. on Pietarsaaren yhdistyksen 35-vuotisjuhla klo 18. Sunnuntaina 13. 7. klo 9 lipunnosto, puheita, leikkejä ym. Kahvi- ja ruokatarjoilu. Tervetuloa!

RIIHIMÄEN Kuurojenyhdistys r.y. viettää kesäjuhlaansa heinäkuun 12—13 p:nä, Lappilassa A. Leimun luona, vaihtelevalla ohjelmalla kenttäpeleineen, kilpailuineen ym. Tervetuloa katsomaan ja piristymään.

SEINÄJOEN Kuurojen Yhdistys järjestää kesäjuhlat Työväentalossa elokuun 2—3 p:nä lauantaina klo 18 alkaen. Esitelmöitsijäksi lupautui Toimittaja Rurik Pitkänen ja mahdollisesti Teuvo Taimisto.

Halukkaat saavat majoitusta Yhdistyksen talossa.

KAINUUN Kuurojen yhdistys järjestää esitelmä- ja valistuspäivät Kajaanissa elokuun 9 ja 10 p:nä Keskuskansakoululla. Alkaa lauantaina klo 18 ja jatkuu seuraavana päivänä. Toimittaja Rurik Pitkänen on luvannut tulla Kajaaniin. Elokuvaesityksiä myös on. Kahvi- ja voileipätarjoilua.

Tervetuloa Kainuuseen esitelmäpäiville.

HÄMEENKYRÖN Kuurojen yhdistys viettää 30-vuotisjuhlaansa elokuun 10 p:nä Hämeenkyrön seurakuntatalolla, Hämeenkyrön kirkonkylässä. Useita puhujia saapuu. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

50 VUOTIS-luokkakokous pidetään Kuopiossa lähemmin ilmoitettavassa paikassa sunnuntaina 10 p:nä elokuuta. Niitä luokkatovereita jotka ovat päättäneet koulunkäyntinsä Kuopion kuurojenkoulusta v. 1908, pyydetään ilmoittamaan hra Jussi Mattilalle, os: Kotka, Merikotka 6.72.

Tervetuloa verestämään vanhoja muistoja ja samalla seuraamaan KUL:n yleisurheilumestaruuskilpailuja.

LIEKSASSA pidetään esitelmäpäivät elokuun 16 p:nä klo 18 ja 17 p:nä klo 12 Seurakuntatalossa. Molempina päivinä on ohjelmaa. Puhujiksi tulevat hrat Otto Heiskanen ja Rurik Pitkänen. Tervetuloa Lieksan kauppalaan.

TYRVÄÄN Kuurojen yhdistys järjestää kirkkopäivät Vammalassa Kuurojen yhdistyksen talossa elokuun 30 ja 31 päivinä. Sunnuntaina aamupäivällä on Herran Pyhä ehtoollinen Tyrvään kirkossa. Puhujina Pastori Paunu ja Ruotsin kuurojen pappi lupautui tulla, asessori Kolari ja omat puhujat. Lähemmin lauantaina pitoajasta ilmoitetaan Tyrvään sanomissa.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

TAMPEREEN Kuurojen Yhdistyksen tavanmukaiset syysesitelmäpäivät pidetään syyskuun 6—7 päivinä omassa huoneustossa Satamak. 1 B. Lauantaina 6 p:nä on ohjelmallinen illanvietto samassa paikassa.

KARJALAN Kuurojen yhdistys toimeenpanee esitelmäpäivät Kouvolassa syyskuun 6—7 p:nä, alkaen lauantaina klo 18 ja sunnuntaina klo 11. Puhujiksi ovat lupautuneet rva Impi Kola Kouvolasta ja hra Matti Kattainen Tampereelta, sekä omat puhujat. Tervetuloa Kouvolaan. Jos halutaan hotellimajoitusta voi siitä ilmoittaa syyskuun 1 päivään mennessä hra Simo Paavilaiselle, os: Kymi Parikka.

TAVANMUKAISET Turun Kuurojen Yhdistyksen esitelmäpäivät pidetään 20—21 p:nä syyskuuta Turun Kuurojenkoululla. Esitelmöimään saapuvat Aura Ahlbäck ja Jarmo Narmala.

JYVÄSKYLÄSSÄ järjestetään esitelmäpäivät syyskuun 20—21 p:nä, mikä yhteensattumisen välttämiseksi ilmoitetaan. Tarkemmin syyskuun numerossa.

KOTKAN Kuurojen yhdistyksen esitelmäpäivät pidetään Kotkassa myöhemmin ilmoitettavassa paikassa 25—26 p:nä lokakuuta.

Toivotaan saatavan liiton asiamies Rurik Pitkänen ja rva Katri Pitkänen puhumaan. Ilmoitetaan tarkemmin seuraavassa lehdessä.

Tervetuloa Kotkaan.

KUOPION Kuurojen Yhdistyksen esitelmäpäivät ovat marraskuun 22—23 p:nä, josta yhteensattumisen välttämiseksi ilmoitetaan.

TILITYS

Saatuja tuloja Lontoon matkakassaan Suomen Kuurojen Shakkiliiton järjestämässä keräyksessä ajalla 1. 1. — 30. 4. 1958:

	Tuloja:	Prosenttipalk.
SKSL:n johtokunta	57,670:—	—
Helsingin K. Shakkik.	37,820:—	7,564:—
Kuopion —»—	31,580:—	6,316:—
Turun —»—	21,085:—	4,216:—
Oulun —»—	20,820:—	4,177:—
Kokkolan —»—	7,670:—	1,150:—
Tampereen —»—	4,665:—	571:—
Pietarsaaren —»—	900:—	—
Jyväskylän —»—	—	—
Vaasan —»—	—	—
	182,210:—	23,994:—

Helsingissä 19. 5. 1958.

Arvo Helenius
Rahastonhoitaja

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

63. vuosikerta 1958

Julkaisija: SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Päätoimittaja: URHO KIERIMO, Lempäälä, Toutonen

Toimitussihteeri: RURIK PITKÄNEN, Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154.

Toimituskunta: Katri Pitkänen, Maila Paunu.

Toimitus ja konttori: H:ki, Liisank. 27 E 10. Puh. 38 154. Kirjoitukset ja kuvat lähetettävä ennen edellisen kuukauden 1 päivää. Muotokuvista seurattava 500:— maksu.

Tilaushinta: Koko vuodelta 1958 kotimaassa ja Pohjoismaissa 500:—, ulkomaille 600:—. Tilattavissa kaikista postitoimistoista.

Ilmoitushinnat: Lähempiä tietoja saa puh. 38 154. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 300:—. Kuolinilmoitukset 500:—.

Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825 tai rahastonhoitaja Eero Laamaselle, os. Malminrinne 2 A 14, Helsinki. Puh. 36 678.

Käyttäkää oman liittonne julkaisemia
SORMIAAKKOSKORTTEJA
Hinta 10:— kpl. 100 kpl 700:—.
Saatavana liiton toimistosta.

Käyttäkää kirjeenvaihdossanne kauniita
KIRJEENSULKIJAMERKKEJÄ
kuurojen hyväksi
Hinta 5:— kpl.
40 merkin arkki 200:—
Myyjiä otetaan
20 % palkkio
Yhdistykset ja yksityiset saavat tilata niitä os.:
Suomen Kuurojen Liitto r.y.
Liisankatu 27 E 10 - Helsinki
Postisiirtot. 6825

KORONA
kruunaa
kahvikestit

Ottakaa kesäkahviksenne Korona — Teillä on silloin pannuun pantavaksi aina paahtotuoretta SOK:n hienon hienoa aromikahvia.

Myyvät vain
SOK -OSUUSKAUPAT

Ilmoittakaa Kuurojen Lehdessä

KUUROJEN PÄIVÄÄ
SYYSKUUN 28 PÄIVÄNÄ 1958
vietetään koko maailmassa
Oletteko jo ryhtyneet toimenpiteisiin?
Yhdistykset, asettakaa paikallisia Kuurojenpäiväkomiteoita sitä valmistelemaan!
Järjestäkää yleisöjuhlia, kiinnittäkää huomiota kuurojen asemaan
paikkakuntanne sanomalehdistössä ja aikakauslehdissä

Tilatkaa vuodeksi 1958 —

Prenumerera för år 1958 på

KUUROJEN LEHTI-
TIDSKRIFT FÖR DÖVA

vuosikerta 63 — 62 årgång

ilmestyy kerran kuukaudessa, seuraten tapahtumia kuurojen maailmassa koti- ja ulkomailla.

Toimituskunta:
Katri Pitkänen, Maila Paunu.

Neuvottelukunta:
Jaakko Väisälä, Teuvo Lillunen, Aura Ahlbäck, Jarmo Narmala, Urho Lehtimäki.

Tilaushinnat:
500:— koko vuodelta. Ulkomaille 600:—. Vuositilaajat saavat runsaasti kuvitetun »Kuurojen Joulun» ilmaiseksi. Kuurojenkoulujen, ammatti- ja talouskoulujen oppilaat saavat sen tilaamalla opettajansa kautta jaettavaksi 200 markalla koko vuodeksi.

Tilauksia vastaanottavat kaikki postikonttorit, asiamiehet yhdistyksissä ja lehden konttori, ös. Helsinki, Liisankatu 27 E 10. — Postisiirtotili n:o 6825.

Tehkää tilauksenne nyt heti ja tarjotkaa lehteä myös tuttaviennekin tilattavaksi. Omaa lehteämme levittämällä hankitte kannattajia kuurojen asialle kuulevienkin keskuudesta.

URHO KIERIMO
päätoimittaja - huvudredaktör

Utkommer en gång i månaden. Vad som sker och vad som hänt i de dövas värld, både in- och utrikes, skildras utförligt.

Redaktionskommitte:
Katri Pitkänen, Maila Paunu.

Rådkommitte:
Jaakko Väisälä, Teuvo Lillunen, Aura Ahlbäck, Jarmo Narmala, Urho Lehtimäki.

Prenumerationspris:
400:— för hela året. Till utlandet 600:—. Elever i dövskolorna samt yrkes- och hushållsskolorna kunna genom lärarna få prenumerera för 200 mk i året.

Prenumeration kan ske genom alla postkontor, föreningarnas ombud och tidskriftens kontor, adr. Helsingfors, Elisabetsgatan 27 E 10, postgirokonto n:o 6825.

Gör Eder prenumeration genast och rekommendera tidskriften för Edra vänner och bekanta. Genom att sprida Er egen tidskrift på detta sätt skaffar Ni anhängare och förespråkare för de dövas sak i de hörandes krets.

RURIK PITKÄNEN
toimitussihteeri - red.sekreterare

ULLA-BIRGITTA LAINE
svenskspr. redaktör

Kauppakirjapaino Oy. Helsinki 1958